

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 1. Quid est Emptio, & Venditio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

gotium alterius diligenter administrare tanquam suum; & resarcire damna absenti illata ex ejus culpa lata; imò levi, saltem si alius diligentior negotium illud suscepturnus esset. *Instit. de oblig.* & l. 20. *Cod. de negot. gest.* quia is, qui alterius negotium suscipit, diligentiam suam, ac industriam promittere censetur, quam proinde saltem ordinariam adhibere tenetur. Absens vero tenetur ei impensas, & damna ex negotii administratione secuta compensare, & operæ mercedem congruentem solvere: & si recusat, datur actio contra eum, l. 2. *ff. de negot. gest.* idque etiamsi negotium malè succedat, modò negotii gestor prudentiam, & diligentiam debitam adhibuerit: nam cùm res ipsa, & bonum commune postulet, ut res, & negotia absentium administrentur; & quum est impensas ea de causa factas, operas, & damna secuta compensari ei, qui talia negotia gessit. Hic autem rationem expensi & recepti reddere debet, *Instit. de obligat.*

CAPUT V.

De Emptione, & Venditione.

Q. I. **Q**uid est Emptio, & Venditio?

Resp. Emptio est pactio pretii dandi pro merce. Venditio est pactio mercis dandæ pro pretio. Unde realiter utraque non est nisi unus

Tom. II.

II

con-

contractus mutuus, qui absque traditione
aut pretii perficitur solo consensu partium ex-
terius significato, quo se mutuo obligant, ven-
ditor quidem ad mercem tradendam, emptor
verò ad pretium solvendum, l. 1. ff. de contrah.
empt. & Instit. l. 3. tit. 24. Tamen sine traditio-
ne non habet ultimum suum complementum,
nec transfertur dominium. At non ideo licet
uni contrahentium altero invito ante traditio-
nem à conventione discedere l. 3. Cod. de n.
scind. vendit. nam pacta obligant in conscientia.

*An autem cùm arrha datur, liceat resilire cùm
sola illius jactura?*

Respondet De Lugo hoc pendere ex con-
suetudine, quæ intentionem contrahentium
optimè declarat. Quare si usus est, ut cum
sola jactura arrhæ impunè recedant, ea solum
videtur intentio. Alioqui censebitur data
arrha ad securitatem obligationis contractus
etiam ex parte dantis, qui eam implere debeat.

*Utriusque contractus justitia in æquali valo-
re mercis, & pretii consistit. Merx est res
quævis pretio temporali æstimabilis, & para-
bilis. Pretium verò est pecunia, quæ inventa
est, ut sit mensura, & pretium omnium, quæ
in contractus humanos venire solent: nam
ante usum pecuniæ erat solum permutatio,
quæ est pactio mercis pro merce, vel etiam
nunc*

nunc pecunia pro pecunia præsentis. Requiritur autem ut pretium sit definitum, l. 35. ff. de contrah. empt.

Not. Cùm res venditur, censetur cum ea vendi id omne, - quod est pars illius, vel cum ea connexum, & ejus accessorium, nisi expressè excipiatur. Sic fundo empto censentur arbores in eo consistere, & fructus pendentes vendi; nam fructus rei cohærentes censentur pars illius, l. 44. ff. de rei vindict. Secùs de fructibus avultis.

Q. 2. *Quodnam est pretium justum rerum venalium?*

Resp. Justum pretium est illud, quod exæquat valorem rei venalis. Duplex est, scilicet legitimum, & vulgare, quod etiam naturale dicitur. Pretium legitimum est illud, quod lege Principis, vel Magistratū decreto constitutum est. Vulgare est, quod communī hominum aestimatione constituitur, spectatis mercium copia, vel penturia, venditorum impensis, labore, periculis, modo vendendi, emptorum multitudine, vel paucitate, &c. seclusis fraudibus, ac monopolis injustis, juxta l. pretia ff. ad legem falcid. *Pretia rerum non ex effectu, nec utilitate singulorum, sed communiter funguntur.* hoc est, definiuntur.

Hinc pretium justum, & injustum potest esse diversum in diversis locis, & temporibus

II 2 pro